

Seclusa existentia res possibles dicuntur habere diversam perfectionem essentialem. i, 690, n. 15.

Deus existit intime in rebus, cujus rei datur duplex ratio. ii, 2, n. 1.

Existentia in rebus creatis se habet ut conditio agendi, non ut ratio. ii, 14, n. 11.

Nulla existentia correspondet creaturæ, tamquam proprius effectus. ii, 14, n. 11.

Existentia non est propria forma, et per se primo conveniens creaturæ alicui, sed est conveniens Deo essentialiter. ii, 14, n. 11.

Cum existentia Dei conveniunt vivere, et intelligere, quia sunt de conceptu essentiæ Dei, in quantum dicunt rationem actus puri, sed differunt in participatione. ii, 14, n. 12.

Existentia nunquam potest reduci in creaturam tamquam effectus proprius. ii, 14, n. 12.

Existentia sequitur ad formam humanam ut humana, id est, ut sic restricta, et limitata, et specificata. ii, 15, n. 13.

In existentia duo sint consideranda. Primum, ratio ultimæ actualitatis, secundum quam esse correspondet enti, ut ens est; secundum, ipsa specificatio, et limitatio existentia, secundum quam pertinet ad talem vel talem naturam. ii, 15, n. 15.

Existentia producitur ab agente creato, saltem sub ratione transmutari, et secundum specificationem, quam habet a forma. ii, 15, n. 15.

Deus est in se ipso, non per contactum, sed per identitatem et existentiam: contactus enim est ad alterum non ad se. ii, 28, n. 1.

Deus non habet immediate existentiam præsentem ad spatia imaginaria, ita quod ex vi illius præsentia possit intelligi præsens alicui ponibili in spatio imaginario. ii, 32, n. 12.

Deus non est absens a spatiis imaginariis quantum ad virtutem, quia potest in illis creaturas producere, non quantum ad actuale existentiam. ii, 34, n. 17.

Existentia non est prædicatum essentialis, neque transcendentale, aut intrinsecum alicui rei creatæ, sed est pure contingens, et conveniens creaturæ, ex pura voluntate et beneficio Dei, et sic nunquam facit propositionem æternæ veritatis. ii, 696, n. 12.

Existentia non est actus constituens naturam, aut aliquem gradum, seu prædicatum naturæ, sed constitutum supponit, quia solum ponit illam extra causas. ii, 696, n. 13.

Existentia non plurificatur juxta pluralitatem partium, sed est unicus terminus, et

actus ipsius suppositi, seu totius. ii, 697, n. 15.

Unica existentia sufficit pro omnibus partibus constituentibus ipsum totum, sicut sufficit unica subsistentia pro unico supposito. ii, 697, n. 15.

Existentia est actus communissimus, id est, conveniens omni enti, neque ad aliud deservit, nisi ut ponat extra causas. ii, 698, n. 17.

Existentia rei a duplici principio dependet. iii, 321, n. 8.

Medina existimat non distingui existentiam a subsistentia. iv, 218, n. 21.

Et tamen revera distinguuntur penes suos effectus. iv, 218, n. 21.

Existentia est propria suppositi, seu subsistentis. iv, 258, n. 15.

Existentia non resultat ex propriis principiis naturæ, sed a Deo datur, et recipitur in natura, et ideo hæc multiplicari potest toties, quoties Deus voluerit annihilare, et reproducere eundem numero Angelum. iv, 597, n. 22.

Existentia non multiplicatur in relationibus divinis. iv, 218, n. 21.

Existentia est esse, quo aliquid est extra nihil, et extra puram possibilitatem in actu, et sic se habet, ut ultimum in ratione actus entitativi. iv, 218, n. 21.

Existentia nulli rei creatæ, etiam incorruptibili est essentialis. v, 48, n. 9; 303, n. 65.

Existentia comparatur intelligere a D. Thoma, et quomodo. v, 184, n. 37.

Existentia terminative se habet respectu naturæ. v, 188, n. 43.

Existentia ab essentia sumit suam perfectionem. vi, 320, n. 14.

Realiter distinguitur a natura creata. viii, 126, n. 11; 544, n. 5.

Non est terminus formalis generationis. viii, 136, n. 22.

Dupliciter potest recipi, vel subjective, vel terminative. viii, 516, n. 14.

EXISTO.

Nulla res dicitur existere, nisi in se realiter ponatur extra causas. i, 574, n. 14.

Operatio Dei est formalis ratio existendi in creaturis, non præcise ut se tenet ex parte Dei, sed ut infert et connotat immutationem passivam in creatura. ii, 26, n. 23.

Quando Deus dicitur existere in rebus per potentiam, ly per potentiam non sumitur pro potentia ut exequente ad extra, sed ut dirigente et gubernante. ii, 26, n. 23.

Quando Deus dicitur existere in rebus per essentiam, est idem atque esse per suam substantiam, non ita, quod ipsa substantia sit ratio formalis reddendi præsentem, sed sit id, quod redditur præsens ut quod; ratio vero præsentia ut quo est ipsa operatio potentia, ut physice tangens et influens, non ut solum gubernans. ii, 28, n. 27.

Deus non existit actu in spatiis imaginariis. ii, 30, n. 4.

Quotquot loca ponantur etiam infinita, Deus existit in quolibet. ii, 30, n. 4.

Deus ante omnem creaturam a se productam existit quidem in se, ad quod non requiritur præsentia, sed sufficit existentia, qua in se existens est. ii, 30, n. 6.

Deus dicitur esse in spatiis imaginariis per virtutem infinitam et immensam, quia potest in quacumque designatione spatii producere rem aliquam existendo in illa per contactum immutativum. ii, 30, n. 6.

Hæc est differentia inter spiritualem substantiam creatam, et spiritualem substantiam creatam, quod hæc existendo non respicit in spatio imaginario aliquid quod possit facere in illo, bene tamen Deus. ii, 32, n. 11.

Deus existit supra mundum et extra mundum non spatiis locorum, sed ineffabili et singulari potentia. ii, 34, n. 17.

Deus existit supra totum modum dissimilitudine naturæ, non distantia spatii. ii, 34, n. 17.

Deus per excellentiam existit formaliter in se, et virtualiter nunquam abest. ii, 35, n. 19.

Deus existit in imaginariis et præteritis et futuris non actu sed virtute. ii, 35, n. 20.

Tres sunt modi generales existendi Dei in rebus, per essentiam, per præsentiam, et per potentiam. ii, 41, n. 1.

Per tres istos modos existendi in rebus, excluduntur tres errores qui fuerunt circa divinam, et subjectionem creaturarum ad ipsam. ii, 44, n. 10.

Quo modo Deus existat in anima per gratiam. ii, 46, n. 132, vide gratia.

Existere in Deo non est quid contingens. iv, 218, n. 21.

EXPERIOR.

Experiri libertatem in aliqua re particulari potest esse finis ultimus appetentis. v, 140, n. 14.

EXPOSITORIUS.

In syllogismo expositoryo medium debet perfecte singularizari. iv, 66, n. 47.

EXPULSIO.

Expulsio Angeli per Angelum non arguit duos Angelos in eodem loco coexistere. iv, 653, n. 31.

EXTENSIO.

Extensionis augmentum in habitibus non fit per collectionem plurium qualitatum, nec per compositionem illarum, sed per novum modum. vi, 296, n. 10.

Quod quidem extensionis augmentum fit per extrinsecam additionem, id est, ad novum materiale objectum sub eadem ratione formali se extendens idem habitus. vi, 297, n. 13.

Cum quo extensionis augmento stat bene habitum augeri secundum essentiam, cum augeatur secundum respectum ad suum specificativum. vi, 297, n. 14; 331, n. 9.

Extensionis augmentum non fit solum penes extrinsecam appositionem objecti, vel materiæ, sed per intrinsecam perfectionem realem in ipso habitu, qui augetur. vi, 296, n. 11.

Extensionis augmentum convenit habitibus probativis, seu discursivis. vi, 304, n. 32.

Non virtutibus moralibus, sive acquisitis, sive infusis, nec charitati, fidei, et spei, neque habitui primorum principiorum. vi, 305, n. 33.

F.

FABER.

Faber Stapulensis, vide Angelus.

FACIO.

Facere quod in se est quomodo intelligi de-

beat in materia de gratia, vide gratia et Semipelagiani. vi, 853, n. 4.

FALSITAS.

Falsitas a fallentia dicta. iii, 71.
An sit in rebus extra intellectum. iii, 71.
Non invenitur formaliter in sensu. iii, 71.
Opponitur contrarie veritati. iii, 71.
Ubi falsitas invenienda. iii, 86, n. 27.
Falsitas ibi est ubi veritas. iii, 86, n. 29.
Non datur transcendentalis. iii, 86, n. 29.
Falsitas in quo vero est contraria. iii, 86, n. 29.
Falsitatis seu fictionis negatio veritatem non constituit, sed supponit. iii, 90, n. 39.
Falsitas et veritas in sola compositione et divisione proprie reperitur. iii, 120, n. 16.

FALSUS.

Falsum non est in rebus, sed in mente. iii, 86, n. 29.
Falsum non est objectum intellectus. iii, 115, n. 3.
Falsum in rebus non datur, nisi in ordine ad intellectum nostrum. iii, 115, n. 4.

FAMA.

Fama nequit esse beatitudo. v, 164, n. 4, vide divitiæ, honor, potestas et voluptas.
Fama et honor sunt subjective in honorante, sed fundamentaliter in honorato. viii, 9, n. 8.

FATUM.

De fato et libero arbitrio Pharisæi et Sadducæi quid sentirent. iii, 143, n. 3.

FELICITAS.

Felicitas, vide beatitudo.
Felicitas vita est secundum Aristotelem. v, 169, n. 2.
Felicitas ad contemplationem pertinet estque in parte animæ rationali essentialiter, in parte autem sensitiva participative, ut

scilicet obediat rationi. vi, 429, n. 46, vide virtus moralis.

FELIX.

Felix papa prius fuit antipapa subrogatus ab Acacio in locum Liberii, postea autem fuit rite electus, et hæresim damnavit. vii, 231, n. 6, vide Liberius papa.

FEMINA.

Quam antiquum velamen respectu feminarum. vii, 893, n. 5.
Varia exempla feminarum velaminè incedentium. vii, 895, n. 7.
Feminarum ornatus varius, ac superfluus, quam sit reprehensibilis. vii, 899, n. 15.
Feminarum familiaritas et collocutio fugienda. vii, 902, n. 18.

FERITAS.

Feritas est vitium deterius vitio crudelitatis. vi, 503, n. 3.

FERVOR.

Fervor est effectus amoris pro re absentis qui datur per desiderium intensum de consecutione amati. vi, 208, n. 10.

FIDELITAS.

Fidelitas est pars potentialis justitiæ, et una ex septem speciebus justitiæ non rigorosæ, vocaturque etiam veritas. vi, 487, n. 1, vide justitia.
Fidelitatis virtus est pars potentialis justitiæ, quia deficit a ratione debiti. vii, 861, n. 12.

FIDES.

Contra paganos de fide disputaturus ratione et discursu non eos convincet. i, 390, n. 2.

Fidei prædicatio duplici via solet introduci. Primo, per miracula: secundo, per viam disputationis, et suasionis. i, 390, n. 2.

Triplici modo potest generaliter probari excellentia nostræ fidei. Primo, per viam negationis: secundo, per rationes positivas: tertio, per similitudines et exempla. i, 391, n. 5.

Fides non destruit lumen naturæ, sed perficit, et elevat. i, 392, n. 7.

Rationes positivæ quibus res fidei possunt ostendi sunt in duplici genere. i, 393, n. 8.

Antequam fides proponatur infidelibus, prius convenit scire, an errent circa ea quæ ratio naturalis potest assequi de Deo. i, 393, n. 9.

Ea quæ ad credibilitatem nostræ fidei maxime persuadent ad duo capita reducuntur. i, 395, n. 12.

Similitudines et exempla naturalia conducunt ad persuadendas res fidei. i, 399, n. 19.

Inter instrumenta quæ proponunt nobis res fidei, unum est alio manifestius. i, 402, n. 26.

De fide catholica disputaturus contra Judæos et contra hæreticos, prius debet cum ipsis convenire de Scripturis et principiis fidei quæ admittunt. i, 410, n. 1.

Datur in Ecclesia iudex ineffabilis in proponenda, et discernenda doctrina fidei, et ejus controversiis, qui est successor S. Petri pontifex Romanus. i, 431, n. 3.

Quomodo comparentur inter se, fides, theologia, sacra doctrina. i, 443, n. 2.

De rebus divinis et supernaturalibus possumus habere fidem non solum infusam et supernaturalem, sed etiam acquisitam et humanam. i, 443, n. 2.

Fides acquisita, et fides infusa differunt plusquam specie. i, 443, n. 5.

Fides infusa est supernaturalis ordinis, acquisita naturalis. i, 443, n. 5.

Ecclesia non reddit de fide omnia quæ declarat, sed solum illa quæ declarat ut pertinentia ad fidem. i, 460, n. 12.

Ecclesia nunquam proponit de fide illa quæ nullo modo sunt immediate revelata neque implicite, neque explicite. i, 460, n. 12.

In veritatibus fidei potest aliquid contineri virtualiter dupliciter, scilicet illative tantum, et virtualiter implicite. i, 461, n. 16.

Objectum formale fidei, non est Deus sub ratione deitatis, sed sub ratione veritatis primæ ut testificantis. i, 517, n. 5.

Veritas prima revelans est objectum formale fidei non subjectum. i, 517, n. 5.

Deus sub ratione deitatis seu secundum se,

est subjectum primum fidei. i, 517, n. 5.

Fides est unus habitus, non tamen scientia infusa, quia fides innititur primæ veritati ut revelanti, et revelatur a scientia Dei ut est una, quod non convenit scientiæ infusæ. ii, 48, n. 7.

Fides non dicitur unus habitus ratione specierum, sed ratione luminis et virtutis inclinantis ad assensum et ad iudicium, siquidem fides utitur pluribus speciebus quoad representationem. ii, 48, n. 17.

Angeli adhuc viatores habuerunt fidem. iv, 575, n. 26.

Fides autem est impossibilis cum visione beatifica. iv, 575, n. 26.

Non est paratus pro fide mori ex motivo charitatis, qui est in peccato mortali, sed ex affectu ad fidem. v, 143, n. 19.

Cognitio Dei per fidem non est vita æterna formaliter. v, 163, n. 3.

Amor regulatus per fidem, vide amor.
Fides divina eminenter est practica. v, 353, n. 24.

Fides, et visio de eodem objecto repugnant simul propter privationem, quam unus actus dicit respectu alterius in subjecto. v, 552, n. 26.

Fides habet pro objecto adæquato non solum Deum testificantem, sed etiam omnia ab ipso testificata. v, 476, n. 21.

Fides substantialiter pertinet ad intellectum. v, 551, n. 24.

Fides obscuritatem dicit tamquam aliquid sibi formale, non constitutum, sed completivum. v, 714, n. 64.

Fidei confessio ex supernaturali fide orta nequit oriri ex motivo vanæ gloriæ. v, 752, n. 34, vide attritio.

Fidei confessio exterior elicitive procedit ab habitu fidei. v, 798, n. 22.

Fides in esse naturæ probabile est quod est perfectior charitate. vi, 13, n. 34.

Fides non augetur extensive. vi, 305, n. 34, vide extensio.

Fides compatitur cum discursu theologico, quia hic non facit evidentiam simpliciter, sed deductam ex principiis creditis per fidem. vi, 465, n. 6.

Fides non sufficit ad regulandum actus supernaturales aliarum virtutum, sed requiritur prudentia infusa. vi, 518, n. 28.

Fides potest esse sine spe in aliquibus peccatoribus sicut et fides, et spes sine charitate. vi, 532, n. 6.

Fides assentitur credendis, sed non penetrat mente ea quæ dicuntur, hoc enim facit donum intellectus experiendo divina, et spiritualia, licet non credendo. vi, 621, n. 51, vide intellectus donum.

Fidei assensus simplex est, non scientificus, seu resolutorius, hoc enim ad scientiam, et sapientiam pertinet. vi, 639, n. 19.

Fides est practica, et speculativa, sicut et visio beata, et donum sapientiæ, scientiæ, et intellectus. vi, 692, n. 9.

Fides an fuerit in Christo, vide in verbo Christus.

Fidei actus supernaturalis est quoad substantiam, quia licet species sint naturalis ordinis secundum se, coordinatio tamen illarum ad formandum indicium fidei, fit a fide, et idem est de actu prophetiæ. vi, 766, n. 17; 766, n. 18.

Fides participat intelligere divinum sub ratione principii proximi, seu actus primi cognoscendo supernaturalia, actus autem fidei participat intelligere divinum per modum operationis in actu secundo. vi, 794, n. 10.

Fides in statu infirmi dispositio est ad gratiam, ut formata autem gratiam præsupponit. vi, 799, n. 10; 800, n. 11, vide spes.

Fide divina per immediatum assensum nequit aliquis scire sibi esse remissa peccata, et oppositum est hæreticum. vi, 855, n. 1.

Neque etiam per fidem divinam mediate colligendo illud ex principiis revelatis, et aliis experienciis adjunctis, et hoc est contra Catherinum. vi, 855, n. 1.

Fidem supernaturalem se habere nequit aliquis certo cognoscere certitudine signata, et reflexa, bene tamen exercita. vi, 857, n. 6.

Fides non sufficit justificare. vi, 884, n. 3.

Fides tripliciter dividitur ab hæreticis. vi, 884, n. 4.

Fides supernaturalis requiritur ad justificationem, non solum ex parte motivi, sed etiam ex parte rei creditæ. vi, 885, n. 8.

Fides humana non est virtus, cum non procedat certo et infallibiliter, sicut nec opinio, nec suspicio. vi, 436, n. 2.

Fides fructus (quæ non est habitus, sed quædam certitudo, et firmitas in penetratione rerum fidei) correspondet dono intellectus, et consequitur ad ipsum tamquam fructus ejus. vi, 606, n. 10; 612, n. 26.

Recte D. Thomas a fide tamquam a primo fundamento exordium in hac secunda secundæ sumpsit. vii, 1.

Multiplex acceptio fidei traditur. vii, 1.

Ratio formalis fidei in ratione credendi est prima veritas in testificando. vii, 10, n. 14.

Revelatio divina prout importat Dei locutionem sumendo illam prout est actio ex parte Dei, non solum est conditio, sed ratio formalis fidei. vii, 12, n. 18.

Ratio non visi et revelati ut passive se tenet in objecto, et ipsum lumen a Deo infusum,

non pertinet ad rationem formalem fidei. vii, 12, n. 18.

Fidei objectum formale est aliquid reale. vii, 13, n. 22.

Fidei resolutio ex specie sua non petit fieri in propositionem Ecclesiæ, vii, 15, n. 3; 136.

Fides autem ut in nobis requirit propositionem Ecclesiæ proponentis, et applicantis res fidei. vii, 136.

Unde fides nititur divino testimonio tamquam rationi formali, Ecclesiæ autem testimonio tamquam instrumento et organo Dei loquentis. vii, 17, n. 6.

Fides sine ullo discursu formali procedit in credendo a sua ratione formali ad rem creditam. vii, 19, n. 12.

Fidei objectum materiale primum, sive subjectum formale veritatum est Deus sub ratione deitatis. vii, 21, n. 1.

Alia tamen extra Deum, licet in ordine ad ipsum, pertinent ad objectum fidei secundario. vii, 22, n. 3.

Inter quæ non est ordo illationis, vel majoris infallibilitatis in credendo. vii, 22, n. 3.

Fides non compatitur cum scientia, neque cum alio actu evidenti. vii, 27, n. 7.

Fides compatitur cum evidentia in attestante se sola, et omni alio secluso. vii, 38, n. 3, vide evidentia.

Fidei mysteria sunt evidenter, et nimium credibilia. vii, 44, n. 2.

Non est necessarium ad credendum fide infusa deducere per consequentiam rationes, et motiva credibilitatis; hoc enim pertinet ad sapientes, sed requiritur saltem aliquod motivum credibilitatis attingere evidenter. vii, 46, n. 5.

Fides optime compatitur cum evidentia credibilitatis. vii, 46, n. 6, vide evidentia.

Fidei non potest subesse falsum, neque ex Deo dicente, neque etiam per accidens et materialiter. vii, 56, n. 6; 72, n. 43, vide Deus.

Fidei actus necessario requirit piam affectionem. vii, 77, n. 3.

Fides supernaturalis necessaria est necessitate medii ad utramque salutem. vii, 91, n. 1.

Imo ita est necessaria, quod in nullo casu potest suppleri. vii, 91, n. 1.

Ideoque credere aliquid fide divina determinate semper fuit necessarium necessitate medii. vii, 91, n. 1.

Fides Christi et Trinitatis ante promulgationem evangelii quomodo fuerit necessaria, explicatur. vii, 92, n. 5; 93, n. 6.

Post promulgationem sufficientem evangelii probabilissimum est necessariam esse

necessitate medii Christi fidem explicitam. vii, 95, n. 10.

Etsi non sit improbable hanc fidem explicitam suppleri posse in aliquo casu per fidem implicitam. vii, 95, n. 10.

De fide datur præceptum quantum ad exercendum actum credendi. vii, 101, n. 2, vide præceptum.

Fidei mysteria omnes tenentur scire quantum ad substantiam. vii, 177, n. 6.

Majores autem in Ecclesia tenentur proportionate ad officia quæ exercent scire etiam subtilissima mysteria fidei. vii, 178, n. 8.

Fidei confessio exterior quando obliget. vii, 109, n. 9.

Est actus elicited a fide. vii, 764, n. 15.

Fides infusa non est in dæmonibus, neque in damnatis. vii, 105, n. 1.

Neque etiam manet in hæretico. vii, 107, n. 5.

Neque etiam in beatis. vii, 109, n. 11.

Fidei habitus est supernaturalis quoad substantiam. vii, 113, n. 2.

D. Thomas explicatur. vii, 114, n. 3.

Fide communi non creduntur revelationes privatae, vide revelationes privatae.

Judicium de rebus fidei, et earum propositio pertinet ad aliquam visibilem regulam, et non ad iudicium uniuscujusque. vii, 140, n. 4, vide Ecclesia et papa.

Proponens proxime res fidei credendas non habet infallibilem auctoritatem ad non errandum, etiam actualiter, et per modum transeuntis. vii, 153, n. 30.

Fidei unitas non salvatur, si in Ecclesia non sit unum supremum caput. vii, 183, n. 16.

Non est idem aliquid esse de fide, et esse de jure divino. vii, 204, n. 15.

Quid sit per se primo et immediate de fide: Quid vero mediate, et per se secundo. vii, 231, n. 6.

De fide divina immediate est, hunc hominem in particulari rite electum et acceptatum ab Ecclesia esse summum pontificem et Petri successorem. vii, 233, n. 10.

Quando aliquid est de fide, per se non est necesse quod sint etiam de ea, quæ connectuntur cum illo, sed erunt conclusiones theologice. vii, 242, n. 28.

Fides originatur et pendet a voluntate, formaliter tamen est in intellectu. vii, 333, n. 21.

Fides informis non habet rationem virtutis perfectæ quantum ad statum, bene tamen quoad essentialitatem. vii, 346, n. 3.

Est idem habitus essentialiter cum fide formata. vii, 346, n. 3.

Quid sit fidem informari a charitate. vii, 347, n. 4.

Aliter formatur a charitate ac virtutes mo-

rales; informatur a charitate, sicut virtutes morales a prudentia. vii, 347, n. 4; 348, n. 5.

Fidei actus, aut confessio exterior, si est propter malum finem, non procedit ab habitu fidei. vii, 349, n. 8.

Fides non amittitur per desperationem. vii, 309, n. 24.

Supernaturalis fides est unicus habitus specie. vii, 416, n. 36.

Fides justificans, ipsa fides viva et charitate formata: fides, lex evangelii. ix, 151.

Fides causa gratiæ ut dispositio; sacramenta ut instrumenta. ix, 153.

FIDUCIA.

Fiducia non ad indicium intellectus pertinet formaliter, sed causaliter, formaliter autem ad voluntatem pertinet. vi, 221, n. 5.

Fiducia est in voluntate. vii, 218, n. 18.

FILIATIO.

Filiatio datur in Deo. iv, 20, n. 5.

Convenit illi, cui a patre adoptante nihil debetur. viii, 619, n. 7.

Filiatio adoptiva non est effectus formalis gratiæ habitualis. viii, 621, n. 19.

Si esset effectus esset secundarius separabilis ab illa ob incapacitatem subjecti. viii, 621, n. 19.

Filiatio adoptiva solum convenit supposito. viii, 624, n. 20.

Filiatio inspicit esse genitum completum. viii, 626, n. 32.

FILIIUS.

Filius Dei, in quodam priori procedit, ut Filius; et in quodam posteriori, ut spirator; idque secundum modum nostrum concipiendi tantum. iv, 318, n. 14.

Diabolus ferre non valens gloriam Filii Dei, eam per hæreticos, pro viribus, impugnat. iv, 17, n. 1.

Divinitas Filii est vera, et propria. iv, 26, n. 14.

Non autem metaphorica, seu participata cum essendi novitate, sicut hæretici voluerunt. iv, 26, n. 14.

Filius Dei, in quantum homo, est minor Pater, non autem in quantum Deus. iv, 35, n. 1; 43, n. 12, vide sapientia.
 Quomodo dicatus primogenitus omnis creaturæ. iv, 37, n. 3.
 Quod dedit Pater Filio, majus omnibus est, scilicet divinitas ei ab ipso communicata. Hæc enim sola est omnibus rebus major. iv, 41, n. 9.
 Filius Dei habet esse a se increatum, quia per has processiones communicatur illudmet esse, quod est in duo principio. iv, 49, n. 23.
 Filius procedit, ut Verbum, idque citra ullam imperfectionem. iv, 76, n. 19.
 Durandus denegat Filio Dei propriam Verbi rationem. iv, 106, n. 17.
 Sed præsertim. iv, 106, n. 18.
 An possit Spiritus Sanctus dici filius naturalis ratione sanctitatis divinæ, qua sanctus est. iv, 167, n. 36; 168, n. 39, vide Platonici.
 Filium Dei incœpisse dixit Arius. v, 181, n. 29.
 Filium Dei libere genitum fuisse dicebant Ariani. v, 379, n. 40.
 Filii Dei qui dicuntur Genesis sexto, non sunt Angeli, sed filii Seth. v, 247, n. 7.
 Filius, vide parens.
 Filius per eandem virtutem colit Patrem ut principium generationis sui, et ut gubernatorem et providentem. vii, 661, n. 21.
 Elipandus et Felix errarunt dicendo Christum fuisse Filium Dei adoptivum. viii, 609, n. 3.
 Filius naturalis incapax est filiationis adoptivæ. viii, 619, n. 7.
 Filius exheredatus potest a patre naturali adoptari. viii, 619, n. 7; 621, n. 15.
 Sicut etiam potest adoptari quantum ad bona non jure naturali debita. viii, 621, n. 15.

FINIS.

Finis efficacia antecedit efficaciam, et efficientiam causæ efficientis. iii, 328, n. 20.
 Finis determinatio est in potestate liberi arbitrii. iii, 443, n. 34.
 Finis electio, et dilectio præcedit præparationem mediorum, et prædestinationem. iii, 677, n. 18.
 In peccato superbæ Angeli multiplex finis fuit; scilicet finis ultimus deordinatus, in quo fine includitur finis cui, id est, ipsemet Angelus, et finis qui, id est, res volita sibi, tamquam materia propriæ excellentiæ. iv, 946, n. 27.

Finis definitio. v, 5, n. 7.
 Non debet poni in definitione finis, quod sit causa amoris sui. v, 5, n. 7.
 Finis quomodo sit idem cum bono. v, 30, n. 9; 376, n. 30.
 Quo sensu sint finis, et bonum objectum appetitus naturalis, ac irrationalis. v, 6, n. 10.
 Sive finis sit adæquata ratio bonitatis, sive non, semper verificatur omnes actiones humanas esse propter finem. v, 7, n. 11.
 Formalis ratio finis, materialis, et conditio requisita explicatur. v, 4, n. 6.
 Creaturæ rationali convenit agere propter finem se movendo, et dirigendo in ipsum. v, 10, n. 21.
 Quomodo res inanimatæ agantur in finem, et quomodo bruta in ipsum se moveant. v, 10, n. 21, vide brutum.
 Ut aliquid se moveat ad finem requiritur, et apprehensio finis, et indeterminatio operantis. v, 12, n. 23; 12, n. 24.
 A fine moveri immediate solum potest appetitus elicited, non autem innatus. v, 12, n. 24.
 Ad agendum propter finem sufficit quod importetur directio activa in finem. v, 42, n. 33.
 Aliquando vero dicit passivam directionem. v, 42, n. 33.
 Ad hoc ut aliquid se moveat in finem, non sufficit instinctus, sed requiritur discursus. v, 12, n. 24.
 Et debet habere dominium sui actus. v, 12, n. 24.
 Ad operandum propter finem sufficit virtualis relatio in ipsum finem. v, 14, n. 26; 16, n. 31.
 Finis bonus supernaturalis, nec virtualiter influit in actum peccati venialis. v, 17, n. 32.
 Prima volitio finis quomodo sit propter finem. v, 17, n. 33.
 Quid sit apprehendere finem, et quid apprehendere rationem finis. v, 40, n. 26.
 Rationem finis cognoscere, non est cognoscere quidditatem finis, sed proportionem. v, 40, n. 26.
 Omnia agunt propter finem, sive ut mota ab alio, sive ut moventia se. v, 41, n. 29.
 Movere se in finem, et moveri a fine, vide moveo.
 Finis est principium in genere operationum humanarum. v, 28, n. 5.
 Et est principium, et terminus actus. v, 46, n. 3.
 Finis non est omnino quid extrinsecum actui, cum sit principium, et terminus. v, 46, n. 5.
 Finis quomodo alliciat amore fuit. v, 30, n. 11.

Finis est objectum proximum actus intentionis, respectu vero electionis est ratio movendi. v, 55, n. 21; 772, n. 41, vide electio et intentio.
 Extrema convenientiæ finis sunt subjectum ipsum, et media. v, 40, n. 27.
 Finis quomodo specificet, et quomodo non. v, 55, n. 21; 655, n. 1.
 Finis tam in ratione appetibilis, quam in ratione moralis, specificat actum voluntatis. v, 56, n. 23.
 Non tamen in utraque ratione specificat immediate omnes actus humanos. v, 58, n. 27.
 Finis, qui est objectum intentionis, circumstantia est actus exterioris. v, 60, n. 31; 656, n. 4.
 Finis dat mediis rationem formalem sub qua generalem, non specialem. v, 60, n. 31.
 Finis mediate specificat actus exteriores, et imperatos. v, 60, n. 32.
 Finis intrat in obliquo in specificativo medii. v, 61, n. 33.
 Ab illoque essentialiter pendet mediorum bonitas. v, 61, n. 33.
 Finis est circumstantia, et motivum secundum diversam rationem. v, 63, n. 36; 772, n. 41.
 Datque circumstantiam mediis, et quomodo. v, 66, n. 43.
 Finis triplex consideratio explicatur. v, 63, n. 37.
 Quomodo finis se habeat in voluntariis, sicut principia in speculativis. v, 65, n. 42.
 Finis quomodo non connectatur per se cum mediis, sed media potius ex voluntate operantis determinentur. v, 65, n. 42.
 Finis se habet ad media, sicut lux ad colores. v, 65, n. 41; 67, n. 46.
 Finis in actibus de se indifferentibus non est circumstantia, sed conditio objecti. v, 68, n. 48.
 In finibus non debet dari processus in infinitum. v, 87, n. 1.
 In finibus autem non per se subordinatis potest dari processus infinitus syncategorematicæ. v, 89, n. 5.
 In subordinatis autem per se, nec categorématique, nec syncategorematicæ. v, 89, n. 4.
 Finem naturaliter desiderari, quomodo nec cum indifferentia, et libertate. v, 99, n. 26.
 Et quomodo hoc fiat in motu primo naturæ intellectivæ. v, 99, n. 26, 27.
 Finis perfecta cognitio, vide cognitio.
 De fine, quomodo deliberatur. v, 368, n. 10.
 Quid sit in finem actualiter referri. v, 109, n. 3.
 Quid virtualiter, et in quo consistat. v, 109, n. 3.

Finis præintensus, et præconceptus dupliciter manet virtualiter in aliquo effectu. v, 110, n. 6.
 In memoria quomodo maneat, et quomodo exinde moveat. v, 110, n. 6.
 Quid sit interpretative referri in finem. v, 112, n. 10.
 Et quid sit habitualiter referri in finem, et in quo ab aliis modis referendi distinguatur. v, 113, n. 13.
 Ad agendum propter finem non requiritur actualis cognitio finis. v, 125, n. 34.
 Finis, qui non se habet ut objectum, non specificat, sed circumstantiat actum. v, 375, n. 27.
 Finis et media sumpta, ut objectum quod diversis actibus attinguntur. v, 482, n. 3.
 Unico autem, si unum attingatur ut ratio formalis alterius. v, 483, n. 5.
 Finis quando est circumstantia distinctam bonitatem moralem præbet actui imperato, ac objectum talis actus, et distinctum meritum. v, 657, n. 6.
 Finis dupliciter influit in actus, et physice et moraliter, aliterque in actus corporeos et externos, aliter in immanentes. v, 666, n. 34.
 Finis bonus moraliter fit malus, si circumstantia ei deserviens sit mala. v, 745, n. 17.
 Fines remoti quomodo accidentaliter se habeant respectu actus. v, 70, n. 54.
 Finis proximus potest dare speciem essentialem in esse moris, et accidentalem in esse naturæ. v, 71, n. 55.
 Finis proximus dupliciter dat speciem actui. v, 104, n. 38.
 Finis proximus, seu particularis semper debet ultimo, et universali subordinari. v, 147, n. 32.
 Aliter tamen, et aliter in distinctis actibus. v, 154, n. 52.
 Fines particulari non satiatur voluntas. v, 140, n. 14.
 Finis operis aliquando est etiam simul finis operantis. v, 842, n. 21.
 Finis operantis, sive ultimus, sive intermedius circumstantia est præbens accidentalem bonitatem, vel malitiam actui imperato. v, 658, n. 12, vide actus bonus et bonitas moralis.
 Fines intermedii dantur secundum expressam D. Thomæ et Aristotelis sententiam. v, 77, n. 2.
 Fines intermedii non solum electionem terminant, sed intentionem. v, 81, n. 8.
 Fines secundarii subordinantur primario, non ut media, sed ut fines imperfecti. v, 79, n. 6.
 Definitio finis quomodo conveniat finibus intermediis. v, 83, n. 13.